

בעניין: **מדינת ישראל - המשרד להגנת הסביבה**
ע"י נציגי היועמ"ש עוה"ד נדב גדליהו (מ"ר 34430) ושמואל
הורביץ (מ"ר 81638)
לונץ משה 1/46 (חדר 209), ירושלים 9462601
טלפון: 02-5020565; פקס: 02-5000462
דוא"ל: ndv@ndv-law.co.il

המאשימה

- נגד -

1. רבדיון (2015) בע"מ

2. עופר (בן עובדיה) עסיס

3. ישראל זאב (בן שלמה) גוטפריד

4. מוטי (בן שמואל) קרן

תנאים

כתב אישום

א. רקע כללי

1. הנאשמת 1 היא חברה פרטית שהתאגדה ביום 30.03.15. החברה הוקמה על ידי חברת האם: "יהודה יבוא וייצוא בע"מ" (ח"פ 510516693) אשר קנתה את חברת רבדיון המקורית מכונס נכסים.
ביום 22.11.18 נקנתה נאשמת 1, על ידי "קרן די.בי. החזקות בע"מ" (ח"פ 514650126; להלן: קרן די.בי.) וחברת "עסיס פתרונות פיננסיים בע"מ" (ח"פ 513792382; להלן: חברת עסיס), בחלקים של 85% ו- 15% בהתאמה.
ביום 18.8.19 נמכרו מניותיה של חברת עסיס, וחברות שיווק ש.מ.ח 2005 (יר.מ.) בע"מ (ח"פ 513639435; חברת כנפיים והשקעות ונכסים בע"מ) (ח"פ 515525343); שלמה גוטפריד (ח"פ 64788490) קנו את חלקיה בהתאמה.
מפעל הנאשמת ממוקם באזור התעשייה עטרות בירושלים, ומתמחה בייצור מוצרי פלסטיק משוריינים המשמשים לבניית מתקנים שונים ורבים הנמכרים בארץ ובחו"ל.

המפעל עצמו ממוקם כאמור באזור תעשיה עטרות שבירושלים, אולם יש מספר מקומות רגישים הנמצאים בסביבתו כמפורט בטבלה להלן:

סוג מקום	שם המקום	מרחק מהמפעל (ק"מ)	הערות
1	בית ספר	0.1	
2	בית ספר	0.3	
3	שכונת מגורים	0.6	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר
4	שכונת מגורים	0.7	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר
5	שכונת מגורים	0.8	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר
6	שכונת מגורים	1.4	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר
7	כפר	1.5	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר
8	שכונת מגורים	2	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר וגני ילדים
9	שכונת מגורים	2	ישנם אתרים רגישים כמו בתי ספר וגני ילדים
10	שמורת טבע	2.2	

2. נאשם 2 החל לעבוד בנאשמת 1 החל מחודש מרץ 2015, ושימש כמנכ"ל נאשמת 1 החל מחודש דצמבר 2016. כמו כן החל מיום 12.11.18 נאשם 2 החזיק במעלות [REDACTED] מהנאשמת 1 בהיותו הבעלים של חברת עסיס, וביום 2.12.18 הוא מונה כאחד הדיקטורים של נאשמת 1, וביום 18.8.19 חדל מלהיות דירקטור בנאשמת 1, לאחר שמכר את מניות חברת עסיס בחברה. נאשם 2 כמנכ"ל החברה היה אחד ממחליטי ההחלטות העיקריים בנאשמת 1, גם בתחומי הגניס ובשאר התחומים הנוגעים לכתב אישום זה.

3. נאשם 3 היה אחד בעליה של נאשמת 1 מיום היוסדה במרץ 2015, ומונה ביום 30.3.15 כאחד משני דירקטורים בנאשמת 1 (יחד עם אביו [REDACTED]), והיה מנהל של חברת יהודה יבוא ויצוא האמורה לעיל, שהייתה בעלת המניות העיקריות בנאשמת 1. ביום 31.12.18 הוא [REDACTED] מנאשמת 1, לאחר מכירתה של נאשמת 1 לקרן די.בי ולחברת עסיס. במהלך תקופה זו, השתתף נאשם 3 בקבלת ההחלטות באשר לנאשמת 1 בעניינים הנוגעים לכתב אישום זה, וביניהם ההחלטה אם להשקיע כספים בתיקון הליקויים שגרמו לפליטות הסטירן החריגות בתקופת עבודתו בנאשמת 1.

4. נאשם 4, החזיק [REDACTED] ממניות קרן [REDACTED] אשר כאמור רכשה את נאשמת 1 בנובמבר 2018. ביום 2.12.18 הוא מונה כאחד הדיקטורים שלה. והחל מיום 1.11.18 היה המנהל של נאשמת 1, ועסק בניהולת חשופי, והחל מחודש מאי 2020 הוא אף היה הבעלים של היתר הרעלים של נאשמת 1.

רישיון עסק:

5. הפעלת עסק לייצור, עיבוד ומחזור פלסטיק ומוצרי, טעון רישיון לפי פריט 10.20 בתוספת לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג-2013 (להלן: **צו רישוי עסקים**); בהתאם לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: **חוק רישוי עסקים**).

6. בהתאם לכך, הרי שנאשמת 1, החזיקה ברישיון עסק זמני במועדים המפורטים להלן:
- א. ביום 27.3.16 התגלה כי הנאשמת 1 אינה מחזיקה ברישיון עסק, בעקבות החלפת בעלים.
 - ב. ביום 19.5.16 הגישה נאשמת 1 בקשה לקבלת רישיון עסק. תבקשה נדחתה ביום 7.6.16 על ידי מכבי האש, וביום 7.6.16 על ידי המשרד להגני"ס. לאחר תיקון ליקויים, ניתן אישור ותנאים בהיתר זמני ראשון מטעם משרד הגני"ס מיום 25.12.16 ועד ליום 15.2.17.
 - ג. בחמשך, ניתן אישור ותנאים בהיתר זמני שני על ידי המשרד להגני"ס מיום 6.3.17 ועד ליום 2.5.17.
 - ד. בחמשך ניתן אישור ותנאים בהיתר זמני שלישי על ידי משרד הגני"ס מיום 6.6.17 ועד ליום 6.11.17.
 - ה. בחמשך ניתן אישור ותנאים בהיתר זמני רביעי על ידי משרד הגני"ס מיום 20.12.17 למשך 12 חודשים.
- ו. למן המועד האמור לעיל, למעשה הנאשמת 1 פעלה ללא רישיון עסק.
 - ז. ביום 27.6.19, עקב העברת הבעלות בנאשמת 1, הוגשה בקשה לקבלת רישיון עסק על ידי נאשמת 1, אולם הבקשה נדחתה על ידי הממונה לרישוי עסקים בשל עבירות בניה.
- היתרי רעלים:**
7. בהתאם לסעיף 3 לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993 (להלן: "חוק חומרים מסוכנים"); הרי שהיה על נאשמת 1, לאור אופי פעילותה, לקבל ולהחזיק לצורך פעילותה בהיתר רעלים תקף.
 8. ואכן, ביום 31.5.15, ניתן לנאשמת 1 היתר רעלים שמספרו 744336 לתקופה שבין 31.5.15 ועד ליום 4.1.17. בעלי ההיתר היו מר איתן מנטור, ואחראי הרעלים הוא מר דניס טייטלבוים.
 9. בתנאי היתר הרעלים נקבע, בין השאר, כי אחד הרעלים המותרים בשימוש של הנאשמת 1 הוא סטירן (STYRENE) (מספר או"מ 2055) [להלן: "סטירן"].
 10. כן נקבע בחלק אי להיתר הרעלים – תנאים מיוחדים לבעל ההיתר, וכי על בעל ההיתר יפעל לטיפול ולחשגחה נאותים ברעלים לגביהם ניתן ההיתר, לשם הגנה על בריאות הציבור למניעת מטרדים שמקורם ברעלים.
 11. ביום 25.8.15 הוצא שינוי להיתר הרעלים לבקשת נאשמת 1, ובעלי ההיתר שונה למר גיא גביש, וכן שונה חלק מהרעלים וכמויותיהם. תוקף ההיתר החדש הוא מיום 25.8.15 ועד ליום 4.1.17.
 12. ביום 14.3.17 ניתן לנאשמת 1 היתר רעלים חדש, שתוקפו הוא בין 14.3.17 ועד ליום 13.3.20.
 13. תנאיו של היתר רעלים זה, זהים לאלו של היתר הרעלים שניתן ביום 25.8.15.
 14. ביום 19.3.17 שונה היתר הרעלים, באופן אחראי היתר הרעלים שונה למר יוסף מאירסדורף.
 15. ביום 10.6.19 שונה היתר הרעלים באופן שאחראי היתר הרעלים, שונה למר חנן אזולאי.
 16. ביום 18.5.20 ניתן לנאשמת 1 היתר רעלים חדש, לתקופה שבין 18.5.20 ועד ליום 17.5.23.
 17. בהיתר זה, שונה בעל ההיתר לנאשם 5, ואחראי היתר הרעלים שונה למר קאסם אבו חאלף.
 17. ביום 6.9.20, לאור רגישות מיקום מפעל הנאשמת 1 – בקרבת בית ספר, ולאור הסיכון הבריאותי של הסטירן, החליטה המאשימה על הוספת תנאים להיתר הרעלים.

18. ביום 6.1.21 שונה היתר הרעלים באופן שנאסר על נאשמת 1 להחזיק בסטירן.

החומר סטירן

19. באשר לחומר סטירן, שהוא מוקד כתב אישום זה, הרי שלגביו נקבעו מספר הוראות בחוקים

שונים:

- א. **חומר מזהם:** חוק אוויר נקי, תשס"ח-2008 (להלן: "**חוק אוויר נקי**"), הוא התוקף הקובע את האיסורים, החובות ואת עקרונות הזהירות בטיפול במזהמי האוויר. הסטירן מוגדר כחומר מזהם. בשל כך, במסגרת תקנות אוויר נקי (ערכי איכות אוויר) (הוראת שעה), תשע"א-2011, נקבעו לסטירן ערכים סביבתיים לפליטה, שחריגה מהן מהווה "זיהום אוויר כחוק או כבלתי סביר" כאמור בסעיף 3(ב)(1) לחוק אוויר נקי. ואלו הם הערכים הסביבתיים שנקבעו בתקנות אוויר נקי (ערכי איכות אוויר) (הוראת שעה), תשע"א-2011: ערך הסביבה המקסימלי לחומר סטירן הוא תקן חצי שעתי של 100 מק"ג/מ"ק.
- ב. **מפגע ריח:** חוק מניעת מפגעים, תשכ"א-1961 (להלן: "**חוק מניעת מפגעים**"); קובע בסעיף 3 לחוק את האיסור ביצירה של ריח חזק או בלתי סביר, אם הוא מפריע או עשוי להפריע לאדם חמצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים. במסגרת הוראה זו, קבעה המאשימה נוהל להגדרת מפגעי ריח מיום 9.9.10, ולפיו נוכחות של חומרים מסוימים בריכוז ובפרקי זמן המפורטים בנוהל, מהווים יצירת מפגע של ריח חזק או בלתי סביר. **הסטירן** מוגדר במסגרת הנוהל כחומר אשר ריכוזו ביתס של 70 מק"ג/מ"ק לפרק זמן של 30 דקות מהווה מפגע ריח חזק ובלתי סביר.

20. **סיכון בריאותי וסביבתי הטמון בסטירן:**

- א. מבחינה סביבתית מהווה הסטירן חלק מקבוצת התרכובות האורגניות הנדיפות (VOC) התורמת ליצירת ערפיח פוטוכימי.
- ב. מבחינה בריאותית, חדירת סטירן לגוף אפשרית דרך דרכי הנשימה, העור, העיניים ובבליעה. החומר מוגדר כגורם אפשרי למחלת חסרטרן, טרטוגני ועלול לסכן עוברים. בנוסף, חשפעותיו בריאותיות נרחבות:
- 1) פגיעה במערכת העצבים המרכזית ובמערכת הנשימה
 - 2) חדירה לריאות עלולה לגרום לדלקת ריאות כרונית
 - 3) יצירת גירוי באף, בגרון ובעיניים
 - 4) התקפי אסתמה
 - 5) פגיעות חמורות בראייה
 - 6) דיכאון
 - 7) בעיות בריכוז
 - 8) חולשה בשרירים
 - 9) עייפות וירידה בערנות
 - 10) האטה במהירות ההולכה העצבית (בעיקר בעצבים תחושתיים)
 - 11) השפעות אנדוקריניות, דוגמת עליית ריכוז הורמון גדילה ורולקטין בדם.
 - 12) פגיעה במערכת החיסונית ונזקים גנטיים לתאי דם לבנים
 - 13) סרטן מסוג לוקמיה ולימפומה

14) גידולים ממאירים ושפירים

ג. מחקרים הראו כי ילדים שנחשפו לאותו מקור סטירן כמו מבוגרים ספגו לדמם כמויות גבוהות יותר מתחומר.

21. העובדות המפורטות בחלק הכללי מהוות חלק בלתי נפרד מהאישום שלהלן.

ב. העובדות

1. ביום 24.8.15 בשעות הצהריים, נערך על ידי המאשימה סיור במפעל נאשמת 1 לצורך היכרות עם המפעל, תהליכי הייצור בו וקיום ביקורת שוטפת. עורכת הסיור מטעם משרד הגנים דיווחה כי בביקור במפעל עלה ריח חזק ובלתי סביר, לאורך כל הסיור, באופן אחיד, בעוצמת ריח 4-5 (חזקה/חזקה מאוד), של החומרים סטירן ואציטון, שהשפעתם היו בדריגה ד' וה' (כאבי ראש ובחילות).
2. ביום 21.12.16 ערכה המאשימה ביקורת פתע אצל נאשמת 1, במסגרתה נערכו דיגומים לקבלת ריכוזי הסטירן בנאשמת 1 ובסביבתה. במסגרת הביקורת נבדקו שלוש נקודות בנאשמת 1 : א) גדר מערבית. ב) גדר צפון מזרחית. ג) בתוך חלל המפעל. ואלו תוצאות ממצאי הבדיקה:

נק'	נק' דיגום	משך דיגמה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	גדר - מעי	30	108.6
2	גדר - צפ' מז'	30	160.1
3	בתוך חלל המפעל	30	9635.6

3. ביום 16.3.17 בשל החריגות בערכי הסטירן, שנמצאו במסגרת הביקורת לעיל, זומנו נאשמים 1-3 לשימוע אצל המאשימה - שימוע לפני הוצאת צו הפסקה מנהלי לפי חוק רישוי עסקים, צו לסילוק מפגע לפי חוק מניעת מפגעים, וצו למניעת או צמצום זיהום אוויר לפי חוק אוויר נקי. השימוע התקיים ביום 16.3.17, בו הודיע נאשם 2 כי נאשמת 1 הכינה תכנית עבודה להפחתת פליטת מזהמים ובהם המזהם סטירן.
4. ביום 26.7.17 נערך סיור של איגוד ערים לאיכות הסביבה (יהודה). בעקבות הממצאים החריגים האמורים לעיל, סירב איגוד הערים שמפעלה של נאשמת 1 יעבור לאזור התעשייה מישור אדומים. בעקבות סיור זה, נאשמת 1 הציגה לאיגוד הערים (יהודה) תכנית מטעמה לייעול מערכת ניקת הסטירן במפעל הנאשמת 1.
5. ביום 10.8.17 נערכה ביקורת פתע במפעל נאשמת 1, שמטרתה הייתה בדיקת נתוני ריכוזי הסטירן. נבדקו ארבע נקודות באזור המפעל: א) נקודת רקע - בחלק המערבי של המפעל. ב) נקודה ליד שער הכניסה המזרחי של המפעל. ג) נקודה על הגדר המזרחית של המפעל. ד) נקודה על הגדר הצפונית של המפעל. ואלו תוצאות ממצאי הבדיקה:

נק'	נק' דיגום	משך דיגמה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	נק' 1 - רקע	30	7.0
2	נק' 2	30	136.7
3	נק' 3	30	218.7
4	נק' 4	30	49.6

6. ביום 15.8.17 נערכה, לבקשת נאשמת 1, בדיקת לקבלת נתוני ריכוזי סטירן במפעל נאשמת 1. נבדקו ארבע נקודות ריכוז במפעל: א) בין המכולות בחצר המפעל. ב) בכניסה למפעל. ג) בצד המזרחי של המפעל. ד) בצד המערבי של המפעל. להלן תוצאות הבדיקה:

נק'	נק' דיגום	משך דגימה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	בין המכולות	30	193.4
2	כניסה למפעל	30	23.3
3	מזרחי	30	78.5
4	מערבי	30	<4.26

7. ביום 28.1.18 נערכה ביקורת פתע במפעל נאשמת 1, אשר מטרתה הייתה בדיקה של ריכוזי הסטירן בסביבת מפעל נאשמת 1, וכן בדיקת פליטות האוויר מארובות מפעל נאשמת 1. לבדיקת ריכוזי הסטירן בסביבת המפעל, נבדקו מספר נקודות, ואלו הן: (א) רקע – על גדר המפעל. (ב) בית ספר – מז' למפעל. (ג) נקי דרומית – על גדר המפעל. כמו כן כאמור נבדקה ארובת היונק המרכזי של מפעל הנאשמת – ארובה המכונה יונק גדול 2S. ואלו הן תוצאות הבדיקות, אשר נערכו בשתי סדרות:

נק'	נק' דיגום	משך דגימה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	רקע – על גדר המפעל	30	<4.26
2	בית ספר – מז' למפעל	30	66.2
3	נקי דרומית על הגדר	30	12.4
1	רקע – על גדר המפעל	30	<4.26
2	בית ספר – מז' למפעל	30	43.7
3	נקי דרומית על הגדר	30	4.8

8. ביום 13.11.18 נערך סיור במפעל נאשמת 1, בו השתתפו גם נאשם 2, סיור אשר מטרתו היא פיקוח על המפעל, ובין השאר את עמידתו של המפעל בתנאי היתר הרעלים שניתן ביום 14.3.17 כאמור בחלק כללי של כתב אישום זה.

מהסיור שנערך עלו מספר הפרות של תנאי היתר הרעלים הרלבנטי, כמפורט להלן:

א. במפעל נמצאו רק חלק מגיליונות הבטיחות של הרעלים במפעל.

האמור מהווה הפרה של סעיף 12(ו) לתנאים הכלליים של היתר הרעלים, לפיו: "העסק יחזיק גיליונות בטיחות לכל הרעלים, במקום נגיש בשגרה ובעת אירוע חומרים מסוכנים".

ב. העסק פועל ללא אישור מרשות הכבאות וההצלה, למרות שנמצאים בו חומרים דליקים בכמות גדולה (כ-32 טון).

ב. העסק פועל ללא אישור מרשות הכבאות וההצלה, למרות שנמצאים בו חומרים דליקים בכמות גדולה (כ-32 טון).

האמור מהווה הפרה של סעיף 12(ז) לתנאים הכלליים של היתר הרעלים, לפיו: "העסק יעמוד בדרישות רשות הכבאות וההצלה הנוגעות לרעלים ומניעת דליקות ויפעל על פי הנחיותיהם".

בדרישות רשות הכבאות וההצלה הנוגעות לרעלים ומניעת דליקות ויפעל על פי הנחיותיהם".

9. ביום 4.12.18 נערכה ביקורת פתע במפעל הנאשמת 1, וזאת לצורך קבלת נתוני ריכוזי הסטירן.

נבדקו שלוש נקודות שאלו פרטיהן: (א) גדר בתוך ביה"ס הגובל בצד המזרחי של המפעל. (ב) חצר אותו ביה"ס. (ג) גדר הנמצאת בצד המערבי של המפעל.

ואלו הן תוצאות הבדיקות, אשר נערכו בשתי סדרות:

נק'	נק' דיגום	משך דגימה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	גדר בתוך ביה"ס מז' למפעל	30	115.10
2	חצר ביה"ס מז' למפעל	30	54.50
3	גדר מע' במפעל	30	<4.26
1	גדר בתוך ביה"ס מז' למפעל	30	72.00
2	חצר ביה"ס מז' למפעל	30	45.30
3	גדר מע' במפעל	30	4.43

10. ביום 12.4.20 נערך סיור במפעל נאשמת 1, בו השתתפו גם אחראי היתרי הרעלים של נאשמת 1,

סיור אשר מטרתו היא בחינת מתן/חיידוש היתר הרעלים של נאשמת 1. מהסיור שנערך עלתה

הפרה רלבנטית של תנאי היתר הרעלים הרלבנטי באותה העת, כמפורט להלן:

א. העסק פועל ללא אישור מרשות הכבאות וההצלה שכן לא עמד בדרישותיו.

האמור מהווה הפרה של סעיף 12(ז) לתנאים הכלליים של היתר הרעלים, לפיו: "העסק יעמוד בדרישות רשות הכבאות וההצלה חנוגות לרעלים ומניעת דליקות ויפעל על פי הנחיותיהם".

11. ביום 15.9.20 יזמה המאשימה בדיקת פתע סביבתית לבדיקת ריכוזי הסטירן במפעל הנאשמת. 1. נבדקו ארבע נקודות, בבוקר ובצהריים: (א) נקודה מערבית. (ב) נקודה דרומית. (ג) גדר מזרחית. (ד) מגרש כדורגל בחצר בית הספר הנמצא סמוך מזרחית למפעל. ואלו תוצאות הבדיקה:

נק'	נקודת זיגום	זמן זיגום	טמפ' ממוצעת	לחץ ברומטרי ממוצע	משך דגימה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	נקודה מערבית	בוקר	31 °C	in.Hg 27.30	30	11.59
2	נקודה דרומית					62.83
3	גדר מזרחית					81.06
4	מגרש כדורגל מזרחי למפעל					39.06
1	נקודה מערבית	צהריים	33 °C			10.18
2	נקודה דרומית					148.41
3	גדר מזרחית					403.99
4	מגרש כדורגל מזרחי למפעל					74.20

12. במועד הנ"ל (15.9.20) נערך גם סיור מטעם המאשימה במפעל הנאשמת 1, במהלכו הרגישה עורכת הסיור מטעם המאשימה, ריח חזק של סטירן, המוכר לה מביקורים קודמים במפעל. הריח הורגש באזור הכניסה למפעל; בסמוך לנקודת הזיגום הדרומית; בשטח בית הספר הנמצא בסמוך למפעל.

13. ביום 11.11.20 יזמה המאשימה בדיקת פתע סביבתית לקבלת נתוני ריכוזי הסטירן בסביבת המפעל. נדגמו שלוש נקודות: (א) נקודה מזרחית. (ב) נקודה דרום מזרחית. (ג) נקודת רקע – נקודה מערבית. נערכו שלושה זיגומים, בבוקר, בצהריים ובערב, ואלו תוצאותיהם:

נק'	נקודת זיגום	מועד זיגום	משך דגימה Min	ריכוז סטירן באוויר $\mu\text{g}/\text{m}^3$
1	מזרחית	בוקר	30	42.21
2	דרום מזרחית			40.06
3	מערבית/רקע			<0.85
1	מזרחית	בוקר מאוחר		<0.85
2	דרום מזרחית			<0.85
3	מערבית/רקע			<0.85
1	מזרחית	לילה		75.14
2	דרום מזרחית			412.77
3	מערבית/רקע			<0.85

14. ביום 9.12.20, ניתנה התראה לנאשמת 1, לאור הפרות חוק רישוי עסקים (אין רישיון עסק מנובמבר 2017); הפרת חוק אוויר נקי; הפרת חוק חומרים מסוכנים; הפרת חוק למניעת מפגעים – והכל בשל חריגות ריכוזי הסטירן בסביבת המפעל בבדיקות מימים 15.9.20 ו- 11.11.20 והתנהלות הנאשמת 1 לאורך השנים מול המאשימה בהקשר לפליטות הסטירן מהמפעל. לאחר הליך השימוע ניתן על ידי המאשימה צו פינוי רעלים נגד הנאשמת 1 ביום 14.1.21, ולפיו, בין השאר נאסר עליה להחזיק בסטירן.

15. במעשיהם אלו הפרו הנאשמים את הוראות הדין הבאות :

זיהום אוויר - סטירן:

16. כאמור בחלק כללי של כתב אישום זה, הרי שהסטירן מוגדר כתומר מזחם, ובשל כך הוטלו במסגרת היתר הרעלים של הנאשמת 1, חגבלות שונות וחובות בדבר העיסוק בסטירן, בין השאר החובה שריכוז הסטירן הנפלט מפעילות המפעל, לא יעלה על $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$. למרות זאת, לאורך השנים, כאמור לעיל, נמצאו חריגות משמעותיות בריכוזי הסטירן, חריגות אשר מופרטות בטבלה מסכמת להלן (טבלה 1):

נקודות דיגום	ריכוז נמדד (מ"ג/מ ק"מ)	ריכוז מחושב לפי ריכוז בר-סמך של 30% (מ"ג/מ ק"מ)	אחוז חריגת הריכוז המחושב מערך תיח (70 מ"ג/מ ק"מ)	אחוז חריגת הריכוז המחושב מערך תיח (100 מ"ג/מ ק"מ)
גדר מערבית	109	76	109%	---
גדר צפון מזרחית	160	112	160%	112%
9636 מ"ג/מ ק"מ				
שער הכניסה	137	96	137%	---
גדר מזרחית	219	153	219%	153%
גדר דרום מזרחית	50	35	---	---
נקודה מערבית (רקע)	7	5	---	---
בין המכולות	193	135	193%	135%
כניסה למפעל	23	16	---	---
נקודה מזרחית	78	55	---	---
נקודה מערבית (רקע)	0	0	---	---
בי"ס מזרחית למפעל	66	46	---	---
גדר דרומית	12	8	---	---
רקע	0	0	---	---
בי"ס מזרחית למפעל	44	31	---	---
גדר דרומית	4.8	3	---	---
רקע	0	0	---	---
נקודה מזרחית (גדר בי"ס)	115	81	115%	---
נקודה מזרחית (חצר בי"ס)	54.5	38	---	---
נקודה מערבית (רקע)	0	0	---	---
נקודה מזרחית (גדר בי"ס)	72	50	---	---
נקודה מזרחית (חצר בי"ס)	45	32	---	---
נקודה מערבית (רקע)	4	3	---	---
נקודה דרומית	63	55	---	---
גדר מזרחית	31	70	---	---

נקודות דיגום	ריכוז נמדד (מ"ג/מ ק"ט)	ריכוז מחושב לפי יונוח בר-סמך של 30% (מ"ג/מק"ט)	אחוז הריגת הריכוז המחושב מערך הריגת (70 מ"ג/מק"ט)	אחוז הריגת הריכוז המחושב מערך הסביבה (100 מ"ג/מק"ט)
15/9/20 צהריים	נקודה מערבית (רקע)	10	9	---
	מגרש כדורגל מזרחית למפעל	74	64	---
15/10/20 פתע	גדר מערבית (רקע)	11.6	8.1	---
	גדר דרומית	62.8	44.0	---
	גדר מזרחית	81.1	56.8	---
	מזרחית בשטח ביה"ס הצמוד	39.1	27.4	---
	גדר מערבית (רקע)	10.2	7.1	---
	גדר דרומית	148.4	103.9	148%
	גדר מזרחית	404.0	282.8	404%
	מזרחית בשטח ביה"ס הצמוד	74.2	51.9	---
	גדר מזרחית	42.2	29.5	---
	גדר דרום-מזרחית	40.1	28.1	---
11/11/20 פתע	מערבית (רקע)	<0.85	<0.85	---
	גדר מזרחית	<0.85	<0.85	---
	מערבית (רקע)	<0.85	<0.85	---
	מזרחית	75.1	52.6	---
	דרום-מזרחית	412.8	289.0	413%
	מערבית (רקע)	<0.85	<0.85	---

החריגה בהתנהלות הנאשמת 1 באשר לארובות מפעל הנאשמת 1 :

17. בשל היות מפעל הנאשמת 1 מפעל העובד עם חומרים מסוכנים, ובהם סטירן, הרי שחלים עליו כללים ונהלים שונים, שעניינם הוא היכולת לבדוק את יכולת פליטת המזהמים מארובות המפעל של הנאשמת 1.

18. כך, ביום 17.5.17, נשלחה למפעל הנאשמת 1, כמו גם לכל מפעלי מחוז ירושלים במשרד להגנת הסביבה, דרישה מעודכנת בנושא פליטת מזהמים מארובות לאוויר, על פי "נוהל דיגום מזרחי אוויר בארובה" המעודכן לאותה עת (להלן: "הנוהל"). על אף התכתבויות חוזרות ונשנות בנושא משך למעלה משנה, לרבות דו"ח בדיקת תקינות שביצעה הנאשמת, נמצא כי הנאשמת אינה עומדת בדרישות הנוהל. בין היתר, נמצא כי דו"ח התקינות שהגישה הנאשמת לא התייחס לכל הארובות הידועות למשרד הגני"ס, ונמצא כי הארובות המדווחות אינן עונות על דרישות המשרד לפי הנוהל. עוד נמצא כי פעילות הארובות לא דווחה כנדרש, וכי לא ניתנו לארובות מספרים הנדרשים לצורך זיהוי בעת דיווח על פעילותן. נוהל זה נכלל בתנאים ברישיונות עסק לעסקים דומים, אך לא הוחל על הנאשמת בהעדר רישיון עסק של הנאשמת 1.

יצירת מפגע ריח חזק או בלתי סביר:

19. כאמור בחלק כללי של כתב אישום זה, הרי שקיים איסור בחוק מניעת מפגעים, ביצירה של ריח חזק או בלתי סביר. משרד הגני"ס קבע נוהל להגדרת מפגעי ריח – כאמור בחלק הכללי של כתב האישום, ובו נקבע שריכוז העולה על $70 \mu\text{g}/\text{m}^3$ מק"ג/מ"ק לפרק זמן של 30 דקות מהווה מפגע ריח חזק ובלתי סביר.

20. נוהל זה אימץ ערך סף לריח סטירן בבני אדם, שנקבע ע"י ארגון הבריאות העולמי (WHO) ועומד על $0.016 \text{ PPM} = \frac{70 \mu\text{g}}{\text{m}^3}$. זהו ערך ייחוס סביבתי, אשר ריכוז גבוה ממנו בסביבה מהווה אינדיקציה מפגע ריח בסביבה. לפי הנוהל, "ריח חזק או בלתי סביר" מתקיים בין היתר במקרים הבאים:

חומרי ריח	ערך ייחוס	זמן
<i>Carbon disulfide</i>	$\frac{20 \mu\text{g}}{\text{m}^3}$	30 דקות
<i>Formaldehyde</i>	$\frac{0.1 \text{mg}}{\text{m}^3}$	30 דקות
<i>Hydrogen sulfide</i>	$\frac{7 \mu\text{g}}{\text{m}^3}$	30 דקות
<i>Methyl mercaptan</i>	$\frac{2 \mu\text{g}}{\text{m}^3}$	15 דקות
<i>Styrene</i>	$\frac{70 \mu\text{g}}{\text{m}^3}$	30 דקות
<i>Tetrachloroethylene</i>	$\frac{8 \text{mg}}{\text{m}^3}$	30 דקות
<i>Toluene</i>	$\frac{1 \text{mg}}{\text{m}^3}$	30 דקות

21. ניתן לשים לב שבנוהל זה ישנו ערך הן עבור סטירן והן עבור פורמאלדהיד, אשר יכול להיווצר, בין היתר, מתגובה פוטוכימית של סטירן עם אוזון.

22. כאמור לעיל, בפרק העובדות, הרי שלאורך השנים נעשו בדיקות שונות – בין ביוזמת משרד הגני"ס, ובין לאור דרישות של משרד הגני"ס, ואשר מהן עלה שבחלק מהמקרים ריכוז הסטירן היה גבוה מהריכוז המותר לפי הנוהל.

23. בנוסף, יש לציין שבשני מקרים המפורטים לעיל, במהלך הביקורים במפעל הנאשמת 1 (ימים 24.8.15 ; 15.9.20), מבצעי הביקור מטעם משרד הגני"ס דיווחו על נוכחות ריח חזק של סטירן, כאמור לעיל בפרק העובדות.

24. לאור אלו הרי שתחריגות אשר נמדדו בסביבות המפעל מקורן במפעל אשר חרג מספר פעמים מהערך המירבי המותר וגרם למפגע ריח חזק או בלתי סביר באופן חוזר ונשנה כמפורט בנהל להגדרת מפגע ריח. ריח אשר לעיתים נמדד בעשרות ואף במאות אחוזים מעל לערך זה הזהה לערך סף זיהוי הריח, אשר נקבע ע"י ארגון הבריאות העולמי כערך בעל השפעות ריחניות על האדם הנצוי בקרבתו. חריגות אלו נצפו בכ-8 מדידות במיקומים שונים הפרוסים על פני חנישה

ימי דיגומים. חריגות אלו אשר נמדדו מספר פעמים לאורך השנים מצביעות על דפוס חוזר ונשנה של גרימת ריח חזק או בלתי סביר לאורך השנים אשר מצביע על הפרה של סעיף 3 לחוק למניעת מפגעים הקובע כי "לא יגרום אדם לריח חזק או בלתי סביר מכל מקור שהוא אשר מפריע או עשוי להפריע לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים". זאת בנוסף לזיהום האוויר אשר נמדד בסביבות המפעל ובנוסף להשפעות בריאותיות שונות העלולות אף הן להיגרם כתוצאה מתשיפת ממושכת לריכוזים מעין אלו אשר נמדדו.

הפרת תנאי רישיון העסק:

25. כמפורט בחלק הכללי של כתב האישום, החל מסוף שנת 2018 פעלה נאשמת 1 ללא רישיון עסק בר תוקף.

הפרת תנאי היתרי הרעלים:

26. כמפורט לעיל, הרי שבשני סיורים שנערכו במפעל נאשמת 1, במועדים 13.11.18 ו- 12.4.20 ונמצאו בו ליקויים כמפורט לעיל.

27. מן האמור עולה כי הנאשמים, במעשיהם ובמחדליהם:

- א. גרמו לזיהום אוויר חזק או בלתי סביר;
 - ב. גרמו לריח חזק או בלתי סביר, באופן שהפריע, או עשוי היה להפריע, לאדם המצוי בקרבת מקום או לעוברים ושבים מחוץ לתחומי המפעל;
 - ג. לא קיימו או הפרו תנאים שניתנו לה בהיתר רעלים;
 - ד. ניהלו והפעילו עסק טעון רישוי ללא רישיון עסק כדין, בתקופות המפורטות לעיל.
28. הנאשמים 2-4, גם מכוח תפקידם כנושאי משרה אצל הנאשמת 1, אחראים לביצוע העבירות, מאחר שלא עשו כל שביכולתם לפקח או לעשות כל שניתן על מנת למנוע את העבירות.

ג. הוראות חקיקה לפיהן מואשמים הנאשמים:

1. ניהול עסק ללא רישיון - עבירה לפי סעיף 14 יחד עם סעיף 4 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968; וסעיף 1 (פריטים 10.10 ו-10.10ב) לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), תשע"ג-2013; ולגבי נאשמים 2-4 גם לפי סעיף 15 לחוק האמור.
2. ריח חזק או בלתי סביר - ריבוי עבירות לפי סעיפים 3 ו-11(א)(1) לחוק למניעת מפגעים, תשכ"א-1951; ולגבי נאשמים 2-4, גם לפי סעיף 11 לחוק האמור (ריבוי עבירות).
3. זיהום אוויר חזק או בלתי סביר - ריבוי עבירות לפי סעיפים 3, 6 ו-63(א)(1) לחוק אוויר נקי, תשס"ח-2008; יחד עם סעיף 3 לתקנות אוויר נקי (ערכי איכות אוויר) (הוראת שעה), תשע"א-2011; ולגבי נאשמים 2-4 גם לפי סעיף 64 לחוק האמור (ריבוי עבירות).
4. הפרת תנאים בהיתר רעלים - ריבוי עבירות לפי סעיפים 3 ו-15(ב)(2) לחוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993; ולגבי נאשמים 2-4 גם לפי סעיף 16 לחוק האמור (ריבוי עבירות).

ד. עדי תביעה

1. [REDACTED]
2. [REDACTED]
3. [REDACTED]
4. [REDACTED]
5. [REDACTED]
6. [REDACTED]
7. [REDACTED]
8. [REDACTED]
9. [REDACTED]
10. [REDACTED]
11. [REDACTED]
12. [REDACTED]
13. [REDACTED]
14. [REDACTED]
15. [REDACTED]
16. [REDACTED]
17. [REDACTED]
18. [REDACTED]
19. [REDACTED]
20. [REDACTED]
21. [REDACTED]
22. [REDACTED]
23. [REDACTED]
24. [REDACTED]
25. [REDACTED]
26. [REDACTED]
27. [REDACTED]
28. [REDACTED]
29. [REDACTED]
30. [REDACTED]
31. [REDACTED]
32. [REDACTED]
33. [REDACTED]
34. [REDACTED]
35. [REDACTED]
36. [REDACTED]

.37
.38
.39
.40
.41

ירושלים; ו' אב תשפ"ב - 3 אוגוסט, 2022

נדב גדליהו, עו"ד
ב"כ היועץ המשפטי לממשלה

תיק חקירה: 89/18. לנאשם זכות לעיין ולהעתיק חומר החקירה במשרדי ב"כ המאשימה או לשלם עבור שירות צילום חיצוני (לתיאום ניתן לפנות - טל: 02-5020565 ; פקס: 02-5000462 ; דוא"ל: office@ndy-law.co.il).

הודעה לנאשם

כל אחד מהנאשמים יכול שימונה לו סנגור ציבורי אם מתקיים בו אחד התנאים לזכות נאשם לייצוג המנויים בסעיף 18(א) לחוק הסנגוריה הציבורית, תשנ"ו-1995.